

CRUCIADA

PRODEMĂNII SEMULUI

ANUL I, Nr. 44 Vineri 11 Octombrie 1938

Director: MIHAIL STELESCU

Redacția și Administrația: Str. Emil Costinescu, 17
București VI

Abonamentul anual 100 lei
Studentii și muncitorii 75 lei
Instituții și Autorități 1000 lei
În străinătate 500 lei

TELEFOANE

Diracția 4-29-60, Administrația 3-25-27, Tip. 4-25-86
Manuscrisurile nepublicate se distrug
Redactor-șef: ALEXANDRU TALEX

Apara JOIA

SAPTAMANAL DE LUPA POLITICA ȘI SPIRITUALA

4 pagini 2 lei

Tăranii și politica

de MIHAIL STELESCU

Mare electorală pentru care se bat partidele politice o formează în primul rând țărani. Acolo, către satele lor se îndreaptă cădrurile de vânători de voturi în ajunul alegerilor.

De un timp se vorbește mereu de o conștiință civică a țaranului român. Să mă ierte frațele meu de brazdă, dacă îi voi spune în față că n-o are. Și să nu se supere de cuvintele mele grele dacă vor fi căci așa sânt drumurile Cruciadelor, tăloase și sincere, merg către suflet nu către mâna de vot, sau punge de ban.

Țăranul degeaba spune că s'a deșteptat. Nu e adevărat. Și azi ca și ieri, votează oamenii pe care i-a mai votat, oameni pe care au furat, care au guvernat și n'au făcut nimic. Votează pe cei ce le dau să bea, ce le promit marea cu sarea și nu fac nimic.

Țăranul român, (spă. cât îl la gura că e nevoiaș, că nu știe ce să mai facă, că e jupuit de blaturi, de politicieni și că nimeni nu e cu dragoste pentru el. Iar dacă te duci să-l vezi ce face la o adunare politică, crezi că e scârbit, că nu după multă vreme să-l vezi votând tocmai pe acela pe care-l înjură.

Iar atunci când te duci la unii să le vorbești de o viață nouă, de o viață mai bună, de înălțarea politicianismului, până la urmă ei te întreabă dacă nu le dai să bea ceva.

Pe de altă parte țăranul cere ajutor, dar el nu dă nici măcar dintr'un deget ca să-l capete.

Nici Dumnezeu nu dă pâinea omului până nu și-o frământă singur.

Primesc mereu rapoarte din diferite puncte ale țării, dela organizații, în care țărani se plâng (auziți bine, se plâng, parcă ar fi mușteri) de amenzi ilegale ce li le impune jandarmii satului, de amenințările cu bătaia și câte alte nelegiuiri.

Deci toate, numai ilegalițăți, impuse de o slujenie de om ce se numește jandarm.

Intr'adevăr trebuie dat respect unei autorități cinstite și drepte, dar să ai frică, nu, nici odată frică. Frica e a lașilor și

a vînovaților față de lege. Atâta timp cât față de legea țării n'ai greșit, puțin să-ți pese de legea jandarmului abuziv și obraznic.

Țăranul dacă vrea scăpare să știe că în primul rând scăparea vine dela el. Să n'o aștepte plocon. Atâta timp cât va tremura de frică ca un câine cu coada între picioare în fața abuzurilor politicianiste aplicate prin jandarmii, nu merită scăpare. Cănelui îi stă bine cu zgardă și în lanț.

Țăranul român să privească în ograda lui și în pădurea din jurul lui. Vitele care sânt lipsite de libertate, cum sânt bolii, vacile, oile și atele, au ce mânca mereu — ca să fie grase la tăiat și bune la lucru — dar sânt mereu bătute și injurate. În timp ce fazele din pădure, n'au ce mânca în fiecare zi, nu le bate nimeni și sânt libere și fac ce vor. Dar această libertate cu ce preț o plătește? E o luptă veninică de apărare a libertății în fața capcanelor și a puștili.

Libertatea ca s'o ai, trebuie să lupți pentru ea, nu plăc din cer.

Jandarmii nu reprezintă azi autoritatea statului, ci a guvernului. Azi jandarmii nu mai păzește avuții săteanului, ci îl păzește ca o lichea ce este, să vadă ce politică face săteanul.

Jandarmii e un fel de vâtaf al voturilor guvernamentale. Și a ajuns de răs, căci se vinde pe rând fiecărui guvern. Oamenii de caracter nu pot exista în jandarmerie, căci oricât de înjositoare e cerșetoria, dar așa prefera să cerșesc decât să luasegurat cu o pâine și să devină agentul electoral cu Dușcă al fiecărui partid schingiind oamenii.

A fi jandarm e poate o cinste, dar a răbda să fii jandarm în condițiile de azi e ilicelism. Numai vorbesc de șefii de post de prin state, proșii ca întinerii, cui care lucrează numai în limita ordinului scris. Omoară în bătăi pe țărani din partidele de opoziție, le aplică amenzi ilegale și abuzive, îi injură, îi amenință, iar țăranii rabdă.

Țăranul să se supună legii, însă niciodată poitelor jandarmului pe care însăși legea le pedepsește. O mie de cetățeni li-

niști dintr'un sat pot impune în mod pașnic chiar, respectul legii, față de un jandarm abuziv.

Țăranul român s'a învățat cu politicienii. Înainte de alegeți, băutura, vorbărie, cumetrie, irăție, luând cât poate și ce poate dela politicienii care are nevoie de voturi. După alegeți guvernamentali îi uită, dar îi la în primire opoziția, care și ea îi răsfăță în rachi și vorbărie.

Mai dă Dumnezeu vr'o intrunire, capătă, un pol, o pâine și vine gratis la București, vede capitala și strigă ura pentru ori ce nespălat în haine nemțești.

Țăranului azi i se deschid două căi: 1) sau să urmeze pe cea de mai sus și atunci să nu mai șpe după dreptate, ci s'o primească pe acela care i-o dă politicienii odată cu rachiul; 2) sau dacă vrea dreptate să nu ceară celor ce luptă din răspunțeri ca să i-o dea, rachiul, bani și ajutor la fiecare pas. Numai neputincioșii strigă după ajutor la orice șantaj.

Această țară nu se îndreaptă „mură în gură”. Iar dreptatea nu va veni omului după zicătoarea românească: plăc pară mălăiea. În gura lui n'afăieață. Ca să leși la mal din apă trebuie să dai din mâini.

Deceala Cruciaza cere țăranului român, luptă cot la cot pentru dezrobirea țării de nevoi.

Cruciaza n'are nevoie de voturi țăranului, ci de sufletul lui. Vrea să-i simți frate.

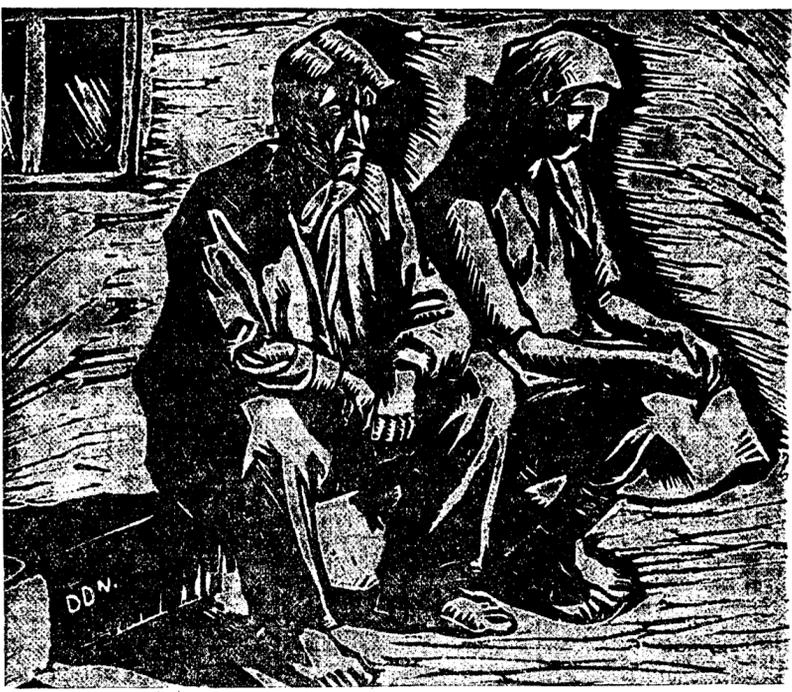
Degeaba mille de tineri dela orașe vor upa și vor muri pentru dreptate căutăta dacă țărani lor de la sate, la prima injurătură a unui jandarm amețit, vor da înapoi.

Cruciaza vrea să sâdească o viață nouă, nu, numai în pământul acestei țări, ci și în sufletul oamenilor din ea.

De-ar vrea țăranul să nu mai fie robul cinzelei de rachi și fricosul din fața jandarmului, ar fi alt om care curând, curând și-ar câștiga dreptatea.

Iar aceia care sânt astfel de oameni viteji, în lupta lor, să propovăduiască mai departe această virtute.

(Continuare în pag. II-a)

Comentarii asupra Genevei...

de CONST. CARAGEA

Cetind presa străină, iar nu numai veștile ce binevoesc a ni le publica presa părintitoare sau interesată, teza noastră se confirmă tot mai mult.

Acțiunea Duceului merge cu pași repezi la victorie. Nici o măsură nu s'a luat, și nu se va putea lua contra D-sale sau a Italiei.

Prea bine pusă la punct dela început și având asentimentul Franței, Italia a pornit la luptă, având un aliat sigur.

Zădarnic s'a sbuciumat Anglia.

Zădarnic a făcut grandioasa manifestare de forță maritimă. Zădarnic a încercat pe căi diplomatice sau întortochiate și clandestine să asmuță stânga și extrema stângă Franceză prin „Intelligent-Service”, sau prin colonelul Atlee.

Ofensiva frontului popular și a C. G. T.-ului conduse de Herriot, Beneș, Boncour, Frol și alți maeștri a masoneriei a dat greș.

Franța înțeleaptă și înțelegătoare nu vrea și nu admite să fie țărâte într'o aventură care ar reedita 1914.

Conștiință și încrezătoare în

patriotismul și capacitatea d-lui Laval a știut să-și asigure garanții viitoare din partea Angliei, neadoptând însă teza engleză de sancțiuni și măsuri violente contra Italiei.

Chiar Pertinot, care la început părea ostil Italiei, astăzi scrie că nici odată o soră latină nu va avea de îndurat de pe urma Franței, vre-o neplăcere.

Iar Anglia singură nu poate îndrăzni să tragă o singură lovitură de tun. Ar fi începutul sfârșitului din care toate lumea ar ieși zdrobită și înfrântă.

Iar Liga Națiunilor a respins posibilitatea unor sancțiuni militare.

Cele economice vor rămâne și ele literet moartă. Nici Franța, nici Rusia și nici Spania (care a încheiat chiar acum un tratat comercial de favoare cu Italia) nu le vor aplica.

Atunci? Atunci Italia își va îndeplini programul, discutând mai departe și în ziua când își va atins țelul va întinde o mână împăciuitoare și totul va fi uitat.

Efortul Angliei consfințește zicătoarea: Parturiunt montes, nascitur ridiculus cuus.

Sub jocul însă ce se desfășoară la Geneva, se întrezărește tragedia sfârșit al Societății Națiunilor. Incapabili de la început să iee o hotărâre și mai ales s'o aplice, Geneva va rămâne doar un loc ideal pentru întrunirea diplomaților și a discuțiilor între diverși reprezentanți interesați a rezolvi între ei chestiuni ce privesc țările lor respective.

Greoaia și nemaleabila structură a acestui for, a fost bine pentru a produce după război un bluff și a impresiona pe cei mici.

A fost în același timp o tribună pentru afirmarea talentelor oratorice a multora.

Tempul ei a trecut. Un „De profundis” și atât.

Jocul forțelor viitoare, a facerii și a desfacerii de tratate și alianțe, incumbă de azi înainte direct pe cei ce le doresc fă-

ragremental sau consensul Ligii. Mai ales că ele vor trebui să rămână secrete, iar nu să pătrundă în urechile unei lumi întregi.

Atât Germania, cât și Polonia

(Continuare în pag. II-a)

CARNET

Guvernul e pe dric...

Guvernul e pe dric... Pentru că a venit toamna. Pentru că fiecare partid își numără hobotiile, pentru că mustul a dat în fier, d. Tătărăscu simte că-l la cu frig iar d. Titeanu clăntăne din ce în ce mai febril dinții foarțecelor. Unitate de vederi...

Toamna politică începe cu întruniri, așa cum toamna gos podinelor începe cu roșii și așa cum toamna noetilor debutează prin câte o iubire stărsită odată cu frunzele și-odată cu plămânii... Unitate de sentimente...

Toamna „civilă” începe cu ploii. Cea politică tot cu ploii; cu ploii de vorbe goale... Reacționalizat. Caraciale se prăpădește de răs în fiecare Duminică, în câte un colt de sală de donă săptămâni. La Constanta întruniri publice... Din ce în ce mai des întâlnit. Catavenca e la ordinea zilei... Mai acum îl chema Tătărăscu. Acum vreo sase zile, făcea declarații ziarelor și se recomanda Ion-Sân Giorgiu... Ce vrei, așa suntem noi destepti. Putrezi de desteleni...

Asa dar, guvernul e pe dric. Domnii viitorii parlamentari și-au lastruit tracterile și fac în fiecare dimineață exerciții de vorbire... Peste sate, corbii electorali — adică așezții — au cubărit viitorul nației și ferocitatea ei, în mâna sefului respectiv... Nu știu care partid cu mune furat de pe statuia lui Barbu Stirbey a făcut o dăziune de hisericii dacă nu m'ansel în Dasarabia, ca să aibă oamenii ce mânca la țară, că tuverni-i narsiv și nu s'ngrieste de soarta nimanui...

Cuvântul ridicat de Maresalul Averescu, adică cel mai mare ostas al țării acesteia atât de mică la suflet, a știut să mângâie pe doamna țară la lingurică și s'o facă să gândească la viitor. Mi-a plăcut și-am bătut din palme ctind. Asa cum mi-a plăcut și am bătut din palme, când am citit adeziunea „trădătorului” alături de o luptă de dărzenia celor pe care o duce bătrânul Maresal...

Asi mai avea ceva de spus... Aud însă clăntăniind foarțecel domnului Titeanu și tac... Tac mai ales că știu că d. Tătărăscu este erinat... N'a putut lua narte, din cauza asta la ultima vânătoare regală... Ghimnon...

(Continuare în pag. II-a) ION-AUREL MANOLESCU

C. E. D.

de C. DAN-SAMSONIC

Despre Comisiunea Europeană a Dunării s'au scris multe, în mai toate ziarele, — însă, nimeni nu a arătat adevărata situație a acestei instituții anacronice, înrădăcinată la gurile Dunării, pentru simplul motiv că nimeni nu a studiat problema la fața locului.

Infinită acum 79 de ani, cu menirea de a dura numai doi ani, timpul necesar alcătuirii unei comisiuni riverane; și-a tot prelungit ființa până în zilele noastre, datorită mai mult nepăsării guvernelor noastre de după război, decât necesității ei absolute.

Căci dacă acum, aproape 80 de ani, datorită împrejurărilor, a această Comisiune își găsea explicația înființării în faptul că atât Rusia cât și Turcia nu voiau să se ocupe de navigabilitatea gurilor Dunării, astăzi, când țara noastră, reintegrată în drepturile-i cerate de veacuri, are posibilitatea de a se îngrijii singură de economia ei, inutilitatea acestei instituții e mai izbitoră ca oricând.

Deoarece, în definitiv, care e

fost menirea pentru care a fost creată. Un mic istoric va fi edificator:

În timpul războiului din Crimeea, marile puteri aveau nevoie de cât mai multe cereale, iar țările agricole de pe atunci nu puteau îndestula cererile. Atunci privirile toate s'au îndreptat spre provinciile românești din șesul Dunării, cari aveau și marele avantaj de a fi aproape de mare, singurul inconvenient în calea unei campanii mai întinse de export fiind împotmolirea gurilor Dunării, din cauza aluviunilor aduse de fluvii și curenții mării.

În fața necesităților, cari, după războiul din Crimeea, au devenit impericease, hotărârea celor opt state interesate, de a se crea o comisiune al cărei scop să fie aducerea la stare de navigabilitate a fluviumii și menținerea acestei stări, nu a avut de întâmpinat nici o piedică, astfel că, prin art. 16 al Tratatului dela Paris, din 1856, ia naștere această Comisiune, com-

pusă din reprezentanții celor opt state: Franța, Italia, Prusia, Turcia, Austria, Anglia, Rusia și mai târziu România.

Realizările pe teren ale acestei Comisiuni, înainte de 1913, sunt de-o importanță covârșitoare, căci atunci s'a săpat canalul Sulina și s'a asigurat prin construirea digurilor și achiziționarea de dragaje, navigabilitatea la gura fluviumii. După războiul mondial, comisiunea a continuat să trăiască, însă, din cauza noiei configurații a Europei, numărul statelor componente s'a redus la jumătate, rămânând: Franța, Anglia, Italia și România.

După război, inflorirea și dezvoltarea acestei comisiuni a atins maximum. Deoarece eratele noastre fiind din ce în ce mai prețuite și ceruta, exportul ajunsese la maximum de intensitate și cum veniturile comisiunii sunt în directă legătură cu exportul și importul țării, este dela sine înțeles că starea financiară a acestei instituții să fie dintre cele mai prospere, mai ales că taxele percepute erau — și sânt încă — foarte mari.

Se vor întreba mulți, de ce a fost

nevoe să se creeze o comisiune formată din cele opt state, — recte patru, după război? Răspunsul e simplu: Capitalul necesar lucrării de dragare și întărire a cursului Dunării era prea mare pentru ca — în situația de atunci (1860—70) — un singur stat să-l fi putut investi. Și acesta încă nu ar fi fost un motiv, dar s'au prevăzută greutățile pe care le avea de întâmpinat după începerea lucrărilor și necesitatea unui sprijin permanent era de-o absolută trebuință.

Pentru a nu fi o plagă a bugetelor statelor componente s'o hotărât ca această comisiune să-și asigure singură o sursă de venituri, cu ajutorul cărora să poată face față tuturor cheltuielilor, devenind, prin aceasta, aproape independentă de statele ce-o compun. Ba, acordându-i-se și unele avantagii, ca: porto-franc, extrateritorialitate, pavilion, etc., a devenit un stat în miniatură, un fel de Stat în Stat.

Cum s'a ajuns la „cazul C. E. D.”? Scriem mai sus că epoca de inflorire a C. E. D., a fost după război.

Intr'adevăr, imediat după in-

heerea armistițiului, campania de export și veniturile comisiunii, cresc într'un tempo formidabil, în trecând cu mult prevederile bugetare, astfel că, C. E. D., își face din excedente, un fond de rezervă. Singurele venituri ale acestei instituții provin, după cum am mai spus, din taxele percepute dela vasele cari intră și ies pe gura brajului Sulina, și anume: se percepe câte 800 lei de fiecare vagon de încărcătură, adică, se percepe în medie, dela un vas obișnuit de 3000 tone, cca. 240.000 lei.

Cum în perioada de după război, despre care vorbeam, intrau pe gura fluviumii, câte 10—15 vase pe zi, cel puțin vase de diferite tonaje, e ușor de calculat ce sume colosale îneca comisiunea!

În epoca aceasta de bogăție, s'au cut fel de fel de investiții, fără nici un folos, s'au mărit numărul funcționarilor până într'atâta, încât nu mai încap în vasele birourilor ale palatelor, ce această comisiune le posedă la Sulina și la Galați. S'au făcut, însă, cheltuieli cari nu-și găsesc azi explicația E de-o juns să dau mai jos un tablou de

salarile ce le plătea funcționarii, lucrătorii și imbarcații ei, pentru a justifica afirmația că s'au plătit salarii fabuloase. Iată câteva cifre: Directorul contabilității, medicul șef al spitalului și inginerul-șef, primeau în acea perioadă câte 120.000 (una sută douăzeci mii) lei pe lună, plus alte câteva zeci de mii pentru încălzit, un concediu de trei luni pe an, în străinătate, plătit tot de C. E. D., — și multe alte avantagii. Șefii de birouri și inginerii, aveau salarii restind între 40.000—80.000 lei, iar veștii funcționarilor, salarii între 15.000—25.000 lei, cel mai mic funcționar primind 10.000 lei lunar.

Șefii de ateliere, primeau câte 20—25.000 lei lunar, iar lucrătorii după vechime, salarii variind între 6000—15.000 lei. Deasemeni pl loji și comandanții vaselor, salarii de câte 15.000—25.000 lei și de remarcat e faptul că acei cari primeau salariile cele mai „mici” (!) erau foarte puțini, în proporție de 1:10, față de cei cu salarii mari!

Totul a mers bine, până că după 1928—29, criza mondială

dumpingurile sovietice și noile sisteme de economie ale statelor, au făcut ca traficul prin gura fluviumii să scadă, aceasta având urmări dezastruoase pentru C. E. D. Iar ca un fel de colac peste pupăză, aluviunile aduse de fluviumii nu mai pot fi ușor dragate, navigabilitatea fluviumii necesitând cheltuieli extrem de mari și, mai ales, urgente, ceace a făcut ca și acel fond de rezervă acumulat în anii de prosperitate, să fie investit în lucrări.

S'a ajuns, astfel, la starea de azi, nu numai datorită împrejurărilor enunțate mai sus, ci și politice destul de abile, dusă de Statul nostru. Căci prin acordarea de avantagii portului Constanța, (scăderea tarifului feroviar pentru cereale, reduceri de taxe de dane, chieaj, etc.) exportul era îndreptat spre ucel port, amatoriilor vaselor nemai convenindu-le să plătească taxele la C. E. D., pentru a-și navolosi vasele pentru Galați sau Brăila.

(Continuare în pag. II-a)

Ploiești

...nu mai face parte din spațiul politic. De când cu minunile pe care ni le dăruie Petreache Lupu la Maglavit, țara întreagă s'a umplut de înșurșăi, de vizionari, de yoghi. Inșă, mai de vreme au mai târziu, se descoperă în domeniul acestor păcătoși, na'vi, ca se protează la acest joc periculos, interese pecuniare.

Nu se putea ca Ploieștii, după Floreasca Bucureștilor și alte multe localități să nu-și aibă și ei a doua oară, un strâns timp de 48 ore, o mulțime de curioși și na'vi în curtea unei expoziții, bețivi și scandalagici, care prăpătesc impresii ingenuo-proletariene, a anunțat lumii că a stat de vorbă cu Maica Domnului.

Noștrii de Ploieșteni, republicani din naștere și organizați în naționalele aranjate, au cerșit poliția, care a descoperit că sfânta „Garda” nu era decât o simplă extorcație în goana după banii necesari pentru plata chiriei, și mai proastă decât o chiriară. Urmarea va fi trimiterea ei prin Transilvania, după ce va face cunoștință cu becurile poliției.

Așa cum nu se va întâmpla cu un mic subvizor școlar al școlii primare din județ, în jurul cărui s'a creat un mit, care-l face invulnerabil, deși e un biet dascăl pedopsit în repetate rânduri de organele superioare de control, iar de când e la putere a luat mitul dela unii învățători pentru anumite „mici servicii” — unul din ei ne-a arătat cuponul mandatului postal de trimitere sumei de lei 1400 — insuficient pregătit pentru misiunea ce i s'a încredințat, plus imoralitatea de care a dat dovadă și asupra căreia vom reveni. Ba în ultimul timp pe lângă Postal de subvizor de control, i s'a încredințat și direcția unei școli pri-mare, la care nu poate funcționa decât pe statul de salariu. Acest mitul și zămbăreț făcător de minuni nu poate fi „des-coperit”, fiindcă nașul d-sale este un om cu influență politică, iar poliția nu are ce căuta gând politică ungo pe „sărman” cu mural său.

După cum aceeași poliție nu poate opri pe țigănuși să strige în gura mare, micul zăre locale de santaj care duc războiul reciproc pe seama celor două fracțiuni liberale: ținerii (hasiștii) și bătrâni.

Războiul din care amândouă grupurile liberale ies urât murdărite, haz pentru cetățeanul cumsecade care moare de pleitiseala municipală a Ploieștilor.

Pleitiseală care și-a făcut de câțiva timp, cuib temeinic în clujul valdăst, al cărui local, în lipsă de adunări ale masei — se încredinșă pentru baluri, serbări și nunți. Căci unii membri ai Partidului, înșiși nu s'au înfrunțat din binefacerea puterii, iar alții — foști membri ai partidului național-țărănesc, înțeleg să fie numai profitorii unui regim, oricare-l ar fi culoarea.

Și aceștia sunt în stare să treacă oricând înapoi în cadrul partidului din care au dezerțat, cu atât mai mult, cu cât, în ciuda celor dela centru, național-țărănesci de-aici, peste veșitățile și ambajii, își strâng rândurile. Chiar lupștii care s'ar dori distinge de țărăniști, se apropie tot mai mult și luptă pentru a prăgăti terenul pentru debarcarea celor dela putere. Este solidaritatea câinilor ciobănești în fața lupului.

Lup, care astăzi ar vrea să fie într-o plie de oaie. Cel puțin aici, liberă-ținerii, dau semnul de obosală, de complexă dezorientare. Cu ultimele eforturi, încearcă o redresare, o întoarcere spre politica de construcție. Dar atât sunt împiedicați de lanțurile pe care și le-au pus în dreapta și în stânga — și atât sunt de încurcați de agenții electoralii, că nu pot face nimic de folos și nici nu-și pot pregăti terenul pentru o retragere onorabilă în opoziție.

Pasul politic a fost făcut, dela început, cu stângul. Cu agresivitatea și sfidare orfocăre bune îndrumări, iar roadole pe care le eulogiază, deși pot fi dulci, vor provoca mai târziu indigestii. Așa cum suferă de indigestie toți cei ce au lucrat tablourile de transferări ale învățătorilor din județ. Conducătorii partidului liberal nu sunt mulțumiți de anumite aranjamente, deși de o politică oportunistă, fiindcă a înșurșăit pe mulți învățători de organizația liberală.

Tot astfel, liberalii nu pot înghii politica oportunistă de la subsecretariatul aerului, care prinț'o circulară le-a cerut să aplice pe orice carte didactică sau științifică un timbru de 50 bani de aviație. Dealtminteri, liberalii nici n'au vrut să se exco-cute, nu numai să se revolte.

Cartea didactică, bună sau rea, a aterizat cu bine și de multă vreme în traisța școlară și fără a fi deosebita dela subsecretariatul aerului.

...Cesace librării au vrut să documenteze.

ȘTEFAN ALEXIU

Succesul Cruciiadei

Congresul p. t. t. de la Galați a fost Interzis

Sezizându-se de acuzațiile ce aducem lui Ghiga, directorul regional p. t. t., Lupascu de comun acord cu comandantul garnizoanei și prefectul județului AU INTERZIS CONGRESUL care era convocat să acopere toate hoțiile acestui ticălos.

E un succes al nostru, după care vor urma și altele. Deocamdată întrebăm cine su-

portă cheltuielile acestui congres convocat pentru acoperirea polițarilor lui Ghiga și ce rost are congresul care în loc să verifice genșterea șnapanului Ghiga, la parte la toate lucrăturile lui.

Oare nici acum nu e cazul să se ordone ancheta ce o cerem? Așteptăm.

MARIUS BEJAN

C. E. D.

(Urmare din pag. I-a)

Scăderea traficului prin imbu-cătură, a adus, fatal, la măsura de economie, pe cari C. E. D. le-a aplicat în rate: prima curbă pe salarii (numai pe salariile lucrătorilor, cele MARI RAMANAND IN TACTE) s'a aplicat prin 1931. A murat a doua, după un an: a treia, în anul următor și, înșurșăit, a nul acesta s'a făcut, pe lângă concedierea tuturor lucrătorilor, (pe ale căror salarii, deja reduse la minimum, nu mai puteau aplica reducerii) în număr de 400, o reducere de 45% asupra tuturor salariilor.

Dacă reducerea aceasta încă nu e prea simplă, — ceea ce e și natural la salariile ce se plăteau — în schimb, modul cum s'a făcut concedierea lucrătorilor dela această Comisie Europeană, este deosebit de revoltător.

funcționari neposedând nici un titlu, nici o diplomă ci doar cunoștințele limbii franceze, (și asta relativ) existența acestei abracadabrante existenți este lipsită de orice sens. E pur și simplu o sfidare aruncată peste umăr, nouă, de către marile puteri, ai căror supuși se lăfăsesc în palatele, proprietatea C. E. D., încasând salarii — cu toate reducerile — fantastic, față de criza actuală, și înăbușind complet puținul export care s'ar mai fi putut face.

Soluții? Sau reducerea taxelor de navigație cu cel puțin 50% și înlocuirea funcționarilor străini cu funcționari români, în proporțiile impuse de legea pentru ocrotirea muncii naționale sau desființarea completă a acestei anarhice instituții și prelucrare lucrărilor de către Serviciul Hidraulic, fără nici un amestec al altor state.

C. DAN SAMSONIC

Războiul chimic și apărarea pasivă

O categorie importantă prin faptul că produce efecte foarte mari, atât de materiale cât și morale, este aceea a gazelor „SUFOCANTE-ASFIXIANTE”. Se numesc astfel, pentru că lucrează asupra aparatului respirator și dau turburări funcționale ce se manifestă prin funcționele urmat de o asfixie din cauza leziunii alveolelor pulmonare. Dintre gazele din această categorie cele mai importante sunt: CLORURUL, FOSGENUL, DIFOSGENUL, CLOROPICRINA — toate gaze irecucitoare, a căror acțiune se manifestă imediat.

CLORURUL este un gaz de culoare galben-verde; densitatea 2,5 se lichiază (la -50 gr. sau la 8 atmosfere și răcire cu apă) cu un lichid galben în această stare se umple cilindrele.

Este important nu atât prin acțiunea lui toxică — care este slabă — cât doza mortală este de 60 mgr. — ci prin aceea că este materia primă din care se prepară toate celelalte sufocante. Produsul total este 7500.

FOSGENUL — oxiclorigura de carbon — clorigura de carbon numit de francezi Collongite iar de germani Zusatz este un lichid cu miros de țân putred sau foi vâdăde, fierbe la +8 gr. Este cel mai toxic sufocant căci are Produsul letal 450. (Daci 450 mgr. la m³ omorâr omul într'un minut)

DIFOSGENUL — Clorofurmiatul de metil tricolorat, — numit de germani Perstoff, de francezi Suralpita iar de Americani Suralpita, este un lichid incolor, cu miros de fructe fermentate cu densitate 1,65 și fierbe la 127 gr.

În momentul când explodează bombele în care este introdus, se transformă în fosgen și declorogeneză ca atare.

CLOROPICRINA — nitroclorigura — numită de francezi Aqumita și de Germani Klopp este un lichid slab gălbui ce fierbe la 112 gr. Produsul letal este 1500. Are și proprietăți iritante, se descompune foarte greu cu apă, din care cauză persistă 4-5 ore. Efectele ei se simt dela 3-25 mgr. la m³.

ACȚIUNEA SUFOCANTELOR ASUPRA ORGANISMULUI

Toate substanțele toxice lucrează prin aceea, că iau puțința celulei vii de a lua oxigenul din aer; deci, vor acționa în special asupra aparatului respirator.

În trăsăturile generale, mecanismul respirației este următorul: Aerul inspirat, trece prin laringe, trachee, în bronchiile ce intră în plămâni, se ramifică în bronchiole care la rândul lor, se termină cu niște umflături cu pereții foarte subțiri — alveolele pulmonare. El străbate și membrana acestor alveole și este dus de sânge în organism. Oxigenul din el, este fixat de Hemoglobina — substanța colorantă a globulelor roșii — sub formă de Oxihemoglobină. Un om normal are 16-18 respirații pe minut, cantitate ce crește cu efortul pe care-l face. În fie care respirație introduce în plămâni 5 litri aer, din care consumă foarte puțin.

Întreg aparatul respirator, este sub funcțiunea a doi nervi: Trigemenule ce acționează căile respiratorii superioare și Pneumogastricul — pe cele profunde (alveolare).

Imediat ce gazul a pătruns pe căile respiratorii superioare irită țesuturile terminate ale Trigemenule din care cauză, respirația se face mai încet. Pentru că însă organismul suferă din cauza lipsei oxigenului, omul caută să respire mai adânc din care cauză gazul pătrunde pe căile profunde până la alveolele pulmonare, irită Pneumogastricul și produce o accelerare a respirației. Din cauza acestor două reflexe contrare se produce sufocația. Omul în această fază are respirația accelerată (30-40 pe minut) este vântat din cauza lipsei oxigenului (fapt caracteristic pentru sufocante), se sperie iar din gură i se scurge o spumă ueroi cu sânge.

Odată această stare trecută, gazul se simte bine; însă în realitate, gazul a pătruns în organism și a produs iritația, a cărei urmare este, că după un timp numit perioada de remisiune, ce durează 24-48 ore, omul moare din cauza producerii oedemului pulmonar — plasma sângelui trece în alveole și produce moartea prin asfixie. Din această cauză, gazul sufofant nu trebuie supus la nici un efort până ce nu a trecut această perioadă de remisiune.

În faza de asfixie, omul este prind și mișcărilor îi sunt încetinite; moartea se produce imediat. Mijloace de salvare: caracteristic pentru aceste gaze, este cu-

loarea vântată pe care o prezintă omul precum și vomităriile însoțite uneori de sânge. Dacă atmosferele mai conține gaze, gazatulul i se schimbă masca și apoi se transportă spre postul de prim ajutor în așa fel, ca să nu facă nici un efort; pentru aceasta, nu se transportă nici odată pe jos. În nici un caz nu i se face respirație artificială căci îi grăbește moartea prin producerea oedemului pulmonar.

La postul de ajutor se țerește de răceală sau de curenți, se învelește cu pătură și se ține în camere la o temperatură de 18 gr. — 20 gr. Gazatul are respirația regulată și pentru a-l o aranja i se dă eter (în perle 1-2 bucăți la fiecare 10 minute, sau 10 picături în apă). Se dau prațuri contra tusei (codeina fosfat). Se fac inhalatii cu vapori de apă sau cu bicarbonat și i se dă ceai de tei.

Pentru prevenirea producerii oedemului i se dă Pudră de ypeca (1/4 gr. la câteva minute) ce produce vomitări care descongesează plămânul.

Urmează apoi tratamentul medical ce constă în injecții tonice-cardiace, oxigenoterapie, sângera-re. Se pot pune și ventuze cu sânge (10-15).

Dacă după acest tratament ce durează 3-5 zile nu se ivesc complicații, bolnavul este considerat ca vindecat.

Pentru curățirea atmosferei de aceste gaze, se are în vedere că ele sunt trecătoare și se hidrolizează cu apă, pe lângă reacțiunile ce le dau cu anumite substanțe chimice.

Asfel, clorul reacționează cu hidrosulfatul de sodiu — Anticlor — sau cu soda. Se îmbibă tifonul cu soluție din aceste substanțe și se aplică pe fața gazatului.

Fosgenul reacționează cu soda caustică, cu soda, cu Urolopină sau cu Fenolat sau Sulfonazatul de sodiu, se face pulverizatiul de soluții din aceste substanțe.

Alimentele se fierb sau se aerisesc. Cloropricina reacționează foarte greu; alimentele nu pot fi consumate din cauza gustului și a iritației pe care o produce.

Cel mai bun mijloc însă de a scăpa de sufocante este aerisirea camerilor, îndată ce pericolul a trecut căci aceste gaze cu urme de umiditate se descompun, astfel că pericolul este trecut.

NICOLAE VANCEA

Comentariul asupra Genevei...

(Urmare din pag. 1).

Și Ungaria au încheiat pactele lor și au discutat viitorul acestor Ligă, peste capul ei și în dauna ei.

Viitorul Europei nu se joacă azi la Geneva. ci la Berlin, Varșovia și Buda-Pesta.

Diplomația noastră, a Miciei Antante și a Franței s'aj în drepte privirile într'acolo.

Să nu se lasă momite și nici îmbătate de pactul Kellog, de neagresiuni sau de prietenii noi, din cari am avut atât de păținit și din cari viitorul Europei, în așezările ei actuale, va avea mult de îndurat.

Nu mai o politică extrem de cumpătată, fără ură, fără patimă, chibzuită și la un moment dat, foarte hotărâtă, mai poate influența evenimentele în curs.

De hotărârile ce se vor lua și de atitudinea diplomaților Miciei Antante situația țării și a lor personală se va clarifica.

Germania spre a câștiga timp și a-și atrage simpatia, a ridicat ramura de măsline, și-a aruncat că începe „ofensiva păcii”!

C. CARAGEA

Călărași, orașul cu madone și semințe...

— Un reportaj care nu e... reportaj — sumare noțiuni de Geografie fizică și literară — Flirt cu uniforme și seminte — Oamenii și locurile — Preocupări culturale oiașice și... „Pământul” lui — Concluzii și perspective —

Reportajul este un fel de fântână cu amintiri... Când simți neliniștii coborând peste pleoapele sufletului — admi cu penia lumini de călătorii ca să-ți adăpi gândul clipelor tale de nedumerire... Și ai impresia că treci prin călătoriile amintirilor tale, atunci când de fapt, călătoriile te au în inimă și nicidecum în pas.

Este un fel de rapere a ta de tine însuși, care te fac să-ți doareși alăturare zări pe care drumul pășilor îți le-a întâlnit înțelegând cănd tâmpelile privirilor tale erau cântec și soare... și trăiești un ceas, sau două, sau trei, tre-când prin umbra trecutului ca pe sub cleștarul unei dimineți de vară cu strășinele grele de rouă și de lumină...

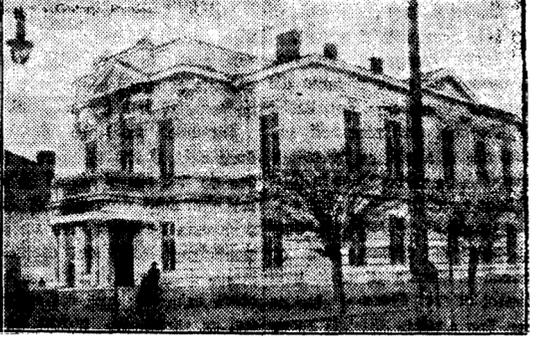
Neîndeplinind convingerea condițiilor smulse din condei și din suflet drept introducere și lirism reportaj de față nu este reportaj... Eu ti spun română... Dumneavoaștă... îi puteți spune și tangou... Nu mă supăr... Ceiace vă cer este să-l citiți... Lam scris mâncând semințe... Citiți-l gândindu-vă că mâncați semințe... Așa...

Pentru cei care nu cunosc geografia patriei mume, socot ne-

tâlnești cele patru librării, cofetăria Select (capșa Ialomițeană) o cafenea cu pretenții și clienți reumatici, restaurantul „Filip Antonescu”, Ateneul popular Ialomița (care obișnuiește să culturalizeze masele Călărașului cu seriate dansante...) primăria, biblioteca și — se înțelege — cinematograful.

Cofetăria e înzestrată — prin grația națională și gologanii patronului — cu un aparat de radio foarte găjit și foarte primitiv. Vara aparatul lucrează deasupra ușii dela intrare, pentru că masele „de consumație” umbresc strada. Iarna, înaintur, de-asupra unei „gioconde” peste zămbetul căreia au trecut toate muștele verilor trecute...

Mergi înainte, tot căscând gura... Strada Știrbey Vodă se protrește în piața orașului... pentru că nu ai ce căuta acolo, faci la dreapta acum... Cobori un fel de stradă cu... trepte și te trezești în parc... Aici ai ce vedea... Dacă e toamnă „expoziția” de fructe. Dacă nu e toamnă de toate. Pe o bancă sub un castan bătrân, pletos și stîrb „tocesc” cățiva elevi de liceu...

VEDERE DIN CALARASI

cesare câteva cuvinte de lămurire. Călărașul este un oraș nici mare nici mic — nici urât-nici frumos; nici curat — dar nici murdar... Un oraș provincial cu câteva cafenele relativ curate, la mesele cărora, jucând tabinet sau table, domni pensionari reumatici și obezi pun țara și Europa la cale, cu străzi umitor de drepte și bine întreținute, cu un parc în care din când în când muzica militară cântă „Blane Donnau” sau „Valurile Dunării”, cu domnișoare cu priviri romantice și săni obraznici ce știu pe din afară toate poeziile lui Eminescu, cu două licee, un prefect, câteva cluburi politice și câteva duzine de avoași...

Un oraș de provincie cu viață rară și duros de obișnuită, cu câteva sute de chilometri cubi de văzduh în spinare și cu un braț al Dunării — care se mai chiamă și Borcea — mângâindu-l o coastă de câteva mii de metri de pământ sărac, în lungime...

Un oraș cu multe altele... Gazetarul coborât în gara Călărașului cu dorința de a căuta pe câteva zeci de centimetri de hârtie viața și oamenii orașului ialomițean va întâmpina — fără doar și poate — oarecari deficiențe... Nu știu de ce se aștează. Totul e calculat. Milimetric. Nimic strident, nimic forțat. O viață de internat școlar cu deșteptări vromelnic triste, cu program de lucru dinainte hotărât și cu oboseli firești și melancolice...

Coborât din tren într'o gară săracă și îndeajuns de mică și murdară pentru un oraș cu preț de treizeci în fața unui bulevard larg drept, însă... nepavate. Câteva birji cu trecut în coastele cailor, umbre, țji stau la dispoziție. Birjarii te înconjoară căutând care mai de care să te atragă... Îl asculți amuzat și privești rând pe rând și-ai poi te hotărâști... Ca să nu se supere nici unul, pleci... pe jos.

...Case corecte, cu grădinițe burghize încercate de flori și cu sticleți cu velleități de canari în colivii adăpostite — a niște cui-buri artificiale — de streășini... Ici și colo, câte un pensionar mo-țăind — în halat și papuci și cu ziarul așpit pe genunchi — în chioșc sau în umbrarul străjuit de zorele ce-au început să ruginească...

„Bulevardul gării” te depune în fața liceului Știrbey Vodă. O clădire impunătoare și un așezământ cultural cu cincizeci de ani în cărcă... Puțin mai departe și în linie, palatul administrativ inconjurat de o grădină îngrijită bine și aranjată cu oarecari gust. Te oprești caști gura cincizeci minute și-ai poi faci la stânga... Te întâlnești pe strada Știrbey Vodă... Adică pe calea Victoriei a călărașenilor... O stradă pavată cu piatră cubică și garnisită cu două trotuare asfaltate... Aici în-

Intre un dicton latin și o ochi-adă furis dăruită domnișoarelor de vis-à-vis — tot dela liceu și dumnealor, — domniile elevi rod semine... Domnișoarele, cu genele plecate smerit peste niște ochi simpli și naivi ca de găște, se fac că nu văd și... rod semine... Din când în când câte un domn pensionar cu baston, floare roșie la butonieră și ghete cu scârț, măsorâ petrișul ailelor... Nu roade semine...

Incolo, parcul e gol... Asta în zile de lucru. Sărbătoarea e altceva... Sărbătoarea coboară în parc toate madonele orașului, cu velleități de „stele” la Hollywood. Mai se rătăcesc — ca din întâmplare — și toți domnii ofițeri ai garnizoanei cu uniforme lustruite și strășne pe corp... Iar către seară, vin și toate servitorile orașului și toți soldații... Prost luminat, parcul e un fel de cetate a dragostei... Prin soțuri, soldații întind de săni ca de bretele... Pe bănci, ofițeri fac concurență elevilor... Pentru că, după ce au promovat clasa șasea domnișoarele nu mai înțeleg să roade seminele cu elevii... Le rod cu ofițerii...

Și târziu, când soldații s'au înțorțat lângă pumnii și înjurăturile cazone, când servitorile zămbeac spănilor înveștiji și amintirilor spălând vasele, când domnii ofițeri s'au oprit să ia ate un țap la „Filip”, când diminețile de la liceu au început să viseze roz, când elevii tunși și amărăți s'au retras pe cheiu să fumeze și ei o țigară în pace și onor, parcul rămâne singur, surd, mut și cu aleile ninsse de coji de simțe... Călărașul este un oraș burghes

...și poate că orașul cu „madone” și seminte de astăzi des-chizând ochii și văzând în ce hal a ajuns și-ar lega „pământul” lui Cialic de gât și plietic de viață de mofturile ei, ar pleca la Chiciu, să se-arunce în Dunăre.

ION AUREL MANOLESCU

Țăranii și politica

(Continuare din pag. I-a)

Iar cel ce se duc să aprindă lumina la sate, să fie așa cum le e și învățătura.

Intâl el să fie vitej, să muncască zi de zi, ceas de ceas la desfășurarea sufletelor omenesti del. Surzile lașității și îndolența. Să fie primii la lupta și la sacrificiu ca să dea exemplu. Să nu facă și el greșala, de a spunea numai din gură și alt nimic.

Ostașii unei mișcări care cere omului sufletul nu votul, trebuie să fie, superiori ca spirit și atitudine.

În fruntea unor Cruciași netălmători de nimic, decât de Dumnezeu, n'au ce căuta înierii pomadași și ațemeiași, n'au ce cău-

din cap până'n picioare... Toți locuitorii lui sunt ori funcționari, ori comercianți... În plus, și ca o onorabilă excepție, un corp select de avocați și magistrați. Muncitorii puțin, și-acei bieți hamali într'un port mai mult mort decât viu... Inșeloi, armată multă, barcași puțin, pescari așa și-asa și elevi adunați de prin toate colțurile județului... De fapt, elevii alcătuesc cel mai cumsecade strat social exceptând avocații orășelului Ialomițean. Duce o viață boemă înșurșăită în tunelii kahi și'n șepci cu șoproș și înregistrată cu apă albă pe petrece de stofă albastră amnat de măneca stângă a tunelului... Loame la gazde, se mută când vor și unde le place și iubesc platonie domnișoarele dela liceu sau de la profesional... Tipicul tânăr al sângelui își atinge ocolul pentru trei poli între păreții camerelor hotelului Petculescu și în brațe recunoscut oficial, de condițione... Simpla și cinstit...

Din punct de vedere cultural însă, orașul acesta de Bărăgan care te-ai aștepta să semene în privința asta cu celelalte orașe de provincie, excelează. În afara celor trei-patru gazele de partid și yantaj cum este „Biruința” lui Cristofir (un veritabil și demn Căpitanu) sau „Voința Ialomiței” sau „Glasul Bărăganului”, sau „Sirena”, sau „Țăranul” a-pare în orașul asta cea mai bună gazetă provincială din țară: „PAMANTUL” Truda lui Eugen Cialic, avocatul țara cu suflet bun și mare, a făcut din „PAMANTUL” o casă de „rendez-vous” a tuturor scriitorilor cu vază și cu talent din țară. De acia socotim firește foarte deosebită pentru versuri ale unei epigrame pe care o închină fratelui meu de trudd și părintelui meu literar de la Călărași.

Cialic e-un om și jumătate... Așa că nu e de mirare, că n'atră oraș de bărăgan ține... „pământul” în spinare... Ba din când în când câte o e-chitp de scriitori vizitează orașul ialomițean și în cadrul unor foarte reușite festivaluri literare a-ranjate tot de Cialic (ajutat în asemenea cazuri de alți doi oameni cumsecade: procurorul Lazăr Belciu și avocatul Fănică Istrati), publicul călărășean învață să asculte un fragment de roman, sau o navelă, sau o poezie nouă și învață și în afară de Alecsandri Eminescu și Sadoceanu mai există și alți poeți, romancieri și nuvelisti...

DACA nu ar exista Borcea și călărășenii nu ar consuma cu atâta pasiune seminte, dacă pe Gherson (agentul teatral din localitate) l-ar chema Prodan și pe Cristofir: Șeicaru, dacă palatul administrativ ar avea 11 etaje ca să poată semăna cu cel al telefoanelor, dacă „madonele” locale ar deveni cocote de calca Victoriei și dacă parlamentul și mitropolia s'ar muta peste noapte acolo în mijlocul Bărăganului, gazetarul pornit să strângă pe câteva coale de hârtie viața capitalei județului Ialomița, s'ar vedea nevoit să scrie o carte despre București...

...și poate că orașul cu „madone” și seminte de astăzi des-chizând ochii și văzând în ce hal a ajuns și-ar lega „pământul” lui Cialic de gât și plietic de viață de mofturile ei, ar pleca la Chiciu, să se-arunce în Dunăre.

ION AUREL MANOLESCU

MIHAIL STELESCU

Cărți. Probleme. Idei

Intîlnire...

Al venit și tu, în tîrgul nostru...
Ce să cumperi, singură nu știu...
Fetițo, cu obraji rumeni
Cum o duci, acolo între câmpii?!

Ștepa ta e'n vîruri de slăcîmă
Și de-aceia-și am îndrăgît...
Ulte'n toamna asta, parcă
Sînt că sufletu-mi s'a prîmînit...

Ați cules, livezile și via?
S'au făcut bucatele, la voi?...
Toată vara, un pic de ploaie,
N'a căzut la noi!..

E! și dacă frunza cade,
Trebuiește, oare, ca să plîngi?
N'am pierdut pe nimeni, încă,
Înima din mine, ca s'o frîng...

Ne-am prîhîuit cum e mai rău
S'au prîhîuit chiar sufletele
noastre!..

Fetițo, cu buche aurii,
Mult m'as vrea prin locurile
voastre..

MI-e sufletul, cât stea,
Fierbe sîngele, ca mustul...
Mușc din toamna, care cade
Și încerc să-l aflu gustul...

TEODOR NENCEV.

MARGINALE

■ **SPRIT NOU**, tînăra grupare intelectuală din Găești, a luat inițiativa unor conferințe publice pentru instrucția și cultivarea dămbovițenilor. Vor conferența, asupra problemelor spirituale-contemporane; dd. Petru Bănescu, C. Vissarion, d-na Aida Vrioni, d. Al. Crișan, d-na Claudia Millian, d. Alexandru Talex, d. Mihail Iloviici, ș. a.

■ **PARFUMUL DE ZAMBILE** de Al. Olinescu, a apărut zilele acestea. Și este o carte care antrenează pe cititor, fără speulații iefine, ci prin naturalitatea și calitatea superioară a conținutului.

■ **RASARITUL**, revista Casei naționale, apare îngrijorător de slab. Lipsă de colaboratori pricepuți, ignorare a momentului spiritual, contemporan, — iată două, din cauzele care împiedică evoluția. Păcat de titlu și de cele 32 de pagini, la cherele tuturor nechemărilor.

■ **TU NUNTELEGI GLASUL PAMANTULUI**, este titlul unui volum de versuri, pe care d. George Constant îl va tipări pe curînd.

■ **ANCHETA**, săptămînalul tîrgovișean al d-lui J. G. Vasiliu, ne-a făcut o surpriză frumoasă: sărbătorirea unui an de apariție. Din această cauză a apărut festiv, în culori cu o tehnică peste așteptări și cu o colaborare substanțială.

■ **GH. ȘERBANESCU**, unul dintre violoniștii noștri cei mai purtuoși și mai tineri, va da în cursul lunii Noiembrie, două concerte la Dalles.

■ **GAZETA CARTILOR**, periodicul prețios al d-lui Munteanu Râmnic, publică, sub titlul de „Antologie la zi”, poema în proză: Primăvara de Const. Barcaroiu.

■ **OLTEA POLITICA** este unul din cele mai utile ziare politice-sociale, ce apare în provincie. Redactat de oameni cu suficiență pricepere, sub direcția d-lui dr. Mihail Albu, ziarul Oltenia șterge un les quelques 20.000 lei, qui reprezentant mon budget actuel”.

■ **CENUȘIU**, poezii de Paul Bărbulescu, prietenul și redactorul nostru, va apărea pe curînd. Și va reține pe cititor prin temperatura cu totul originală, a suflului autorului

■ **PASAREA ALBAȘTRA** este noua publicație bîlănească de literatură, teatru, critică și artă, redactată de dd. Focioni Micioc și Șt. Florescu. — care va apărea la sfîrșitul lunii actuale, într-o înfățișare tehnică și redacțională, peste așteptări.

■ **La Brașov d. V. Spiridoncă** își tipărește zilele acestea, cartea OGLINZI DE VIS, — poeme, a căror sensibilitate și imagini vor revela un talent nou.

■ **Coșbuc** și **TEODOR NENCEV** au început să scrie pentru revista „Săptămîna” din Iași. — care va apărea pe curînd.

■ **Semnalăm** cu deosebită satisfacție această conferință literară, a gazetelor noastre politice și ștergîndu-le din calea noastră literară, cu îndrăzneală, cu încredere în forțele noastre, cu încredere în forțele noastre, cu încredere în forțele noastre.

EMINESCU IN FRANTUZEȘTE

A traduce o operă a unui scriitor nu e atât de ușor lucru după cum s'ar părea. Cu atât mai mult cu cât scriitorul pe care trebuie să-l traduci este reprezentativ pentru literatura sa. Și aceasta pentru faptul că, nu e de loc adevărat că dacă știți o limbă, chiar dacă o cunoști bine, poți fi și un bun traducător. Că să fi traducător trebuie să înțelegi anumite calități. Să pozezi bine atât limba din care traduci cât și pe aceea în care traduci, să fii în suflul literar. Să știți respecta munca literară, fiind conștințioși față de publicul cărui îi dai traducerea, respectând pe cât cu puțință, textul autorului tradus.

La noi, nu prea se ține cont de aceste puncte. Nu e vorba că nici nu prea avem traducători. Căci de la, încă născutului St. O. Iosif și puternicul creator în românește al „Divinei Comedii”, G. Coșbuc, noi n'am prea mai avut traducători. Nu trebuie să uităm pe Haralambie Lecca, după cum intră în datoria noastră să amintim pe d-nii: Nanu, Murnu, Marcu Beza, I. U. Soricu, precum și pe acei cîștiga literari români cari întrețin legăturile literare ale țării noastre, cu literaturile străine.

Dar dela acești câștiga și până la multimea de traducători de meserie, pe care îi avem, e mare distanță.

Ceeace e trist, este că acești traducători de meserie, deși intelectuali (sic) nu-și dau seama că nu contribuie cu nimic, dându-ne traduceri lor, prost făcute și reprezentînd numai fragmente din operele traduse. Tipic este cazul traducerilor scriitorilor ruși, făcute de d. George B. Rares.

Mulți dintre aceștia însă, traduc prin intermediul altei limbi. Cum adică, nu-și dau acești domni, seama, că astfel de traduceri nu pot fi numite nici prelucrări, ci pur și simpla rezumată. Nu știu, nu înțeleg acești traducători că o operă pierde ceva din ea atunci când e tradusă într-o limbă străină.

Deci, ce mai păstrează din ea când e tradusă? Poate că o limbă este mai ușor traducibilă în românește de cât, să zicem, în franțuzește. Or, dacă traducătorul nostru, necumoscând limba scriitorului, pe care vrea să-l traducă, se serveste de o traducere franceză deși aceasta nu prea a putut să se țină de textul original, mai poate să ne dea o operă încheiată? Desigur că nu. Operele străine prezentate publicului nostru numai în traduceri fragmentate, desorientază. Iar publicarea lor se numește speculă. O speculă josnică, deoarece plăcetele bune credință a bietului cititor, care încredințat cumpără traducerea. Dacă traducerea prozei pare a fi mai ușoară, încumetându-se s'o facă și unii nechemăți, cu traducerea versurilor lucrurile se schimbă.

Pentru a traduce o poezie trebuie să fii conștințios și de măsura versului, pe lângă limbă, să poți a putea păstra, cât de cât, savoarea originalului. Și cu atât mai mult pentru acest fel de traduceri, se impune o perfecție cunoaștere a limbii originalului pentru a-l înțelege toate sensurile și a-l pătrunde toate ascunzișurile.

Venit în țară la noi, de vreo patru ani, abatele Barral ne-a înțeles limba căutînd s'o pătrundă în adîncurile ei, pentru ca abia după ce a stăpînit-o cu adevărat, să înceapă traducerea lui Eminescu. Dîndu-și seama de greutatea muncii pe care și-a propus-o, traducătorul poezilor lui Eminescu a muncit mult, dar a realizat dincolo de așteptări.

Spuneam mai sus că este foarte greu să traduci versuri. Dar vîndu-și seama de greutatea și răspunderea pe care și-a asumat atunci când încep să traducă un poet de talia lui Eminescu și mai ales atunci când el mai reprezintă și chintesenta sensibilității și gândirii unui popor?

Ei bine! abatele Barral deși și-a dat seama de aceste greutăți și răspunderi a pornit la muncă fără precupețirea timpului și sacrificiilor, dîndu-ne, în franțuzește, un Eminescu așa cum îl avem noi.

O dovadă că abatele Barral l-a înțeles pe poetul nostru și l-a știut acolo unde-i este locul, ne-o dau aceste rînduri:

„Eminesco est un Européen et en même temps un tel produit du terroir qu'on ne saurait faire une histoire exhaustive du mouvement romantique sans tenir compte de

Panaït Istrati a trădat?!

de ALEXANDRU TALEX

„Trădarea” lui Panaït Istrati, adică cea „abdicare dela tot ce însemnase pentru el ideal, principii, entuziasm, — cum spun comunistii, — a ajuns iarăși pe planul discuțiilor publice. Săptămîna trecută, cu ocazia celei de-a doua sesiuni „Cuvîntul liber” a Regatului, „treceții” lui Panaït Istrati, la fascism, și după o argumentare, căsîntă pe două coloane și întemeiată pe citate, care nu există, conchide că „național-fascismul (?)” lui Panaït Istrati n'a fost sincer. Nu pornia dintr-o convingere, dintr-un imperativ moral. El era rezultatul mizeriei lui, mizeriei create de un regim, căruia „și-a vîndut sufletul”. Trădarea lui e evidentă, semnata de el, gînosucată față”.

Mentalitatea gazetărească a intelectualilor prosovietici depe Sîrindar e prea cunoscută de toată lumea, pentru ca conchiziile articolelor lor să mai sperie pe cineva. Pretenția cu acest omenaj este egală cu cădîndu-se mai onerosă, dela periferia marilor idei. A intra în discuție sau a te apropia să le cercetezi falsă occidentalitate, după care coloză viermăna cea mai desușuitoare, înseamnă să ai curaj de a top-sler Panaït Istrati, cînd trăiește, nici nu se sîchisea de slova Sîrindarului. Avea el în privința asta suficiența amîntii și sîngeroase învîntămint, pentru ca să mai comită „salvitatea” unor lucrări în seamă.

Și totuși același Sîrindar, care acum sece ani, mercantilizase talentul, revolta și suferința lui Panaït Istrati, până în clipa cînd acesta observă, a trîntit ușiile, făcînd tapaj, nu de dragul ideii în sine, ci doar de la o auză papa Stalin, ca să le trimetă nisealva ruble în zadar, Panaït Istrati a somat pe calomniator să lămurească cu fapte, acuzele. Răspunsul a fost sau de tăcere nepunătoare — sau venica placă: „haiducul Siguranței” ș. a.

Nu apărăm pe nimeni, mai ales pe Istrati, care a știut să pule la punct orice investivă. Dar ne revoltăm, lipsa de bunăvoință a unor oameni, care tipă în gura mare că nimeni nu vor să discute cu ei, pentru că în clipa cînd încerci o obiectivă discuție în contradictoriu, se te pomenești miluit cu o serie de grațioase „dot-oaave umanitariste”.

„Dece oare această „susceptibilitate evreo-umanitaristă-democrată”, se confundă cu apriga dorință a lui Stalin de a îndulce ferlețrea sovietică peste tot Pămîntul? Căci cum se explică faptul acesta nou că o deajuns să te atingi de un comunist pentru ca imediat să vezi tipănd un evreu — „intelectual”. Și cum se face că toți acești evreii — „intelectuali”, ca și toți lingăii naționali în slujba lor, nu rezervă un pic de „umanitate” și celor asajnați fără judecată „în patria proletariatuului”? De ce n'au nlei odată un cuvînt de reprobare, un protest, un seu-

pațune, scotită pînă ieri străină, în conștiința insului, acia de a desfundă și fertiliza jînturile sufletesti peste care preocupările bibliofile au adăgat straturile mult de cenușă, și pe care altotul unei calde respirații epice, pe deoparte sapă și le desgroape, pe de alta care să fecundeze vîrștile, inițială în componența duhurilor de elită. Și care nu este altceva decît inversunarea sufletului către sensibilizarea staturiiilor vieții.

În creștetul sau în asfințitul vîrștile, „ceva” dinăuntru se revoltă surd, cu ecouri înăbușite.

Căci, am mai spus-o și în altă împrejurare, în atundurile inerțiilor vieții, adîncurile noastre ne dor...

Precum se știe, „Sănduca” vine pe urma „Focului” și a lui „Ogrezi și Dîrmănești”, fiind deci a treia verigă a ciclului epic anuntat în circa 20 de volume, și din care, aflăm din mărturia autorului, sunt în manuscris optprezece.

Precizat în timp, povestirea („COPILUL CU TREI DEGETE DE AUR”) urmează cursul ani-

roasa sa credință, atunci nu mai au nici un rost punerile la punct prin presă. Două palme românești și un proces de ultragrau, sunt singurele mijloace de readucere la realitate.

Unui adversar politic l-ee cere legalitate și cavalerm în luptă, — calități pe cari „adunătura internaționalistă” dă dovezi cu prisosință că nu le are.

Pentru că Panaït Istrati, ca orice om liber, s'a ridicat în țara lui împotriva teroarelor roșii, a lui împotriva veletăților sîrindariste de-a ne bolșeviza, au început să curgă împotriva lui „insulele și denunțurile de: fascist, antisemit, patriot, agent de Siguranță. În zadar, Panaït Istrati a lămurit de ce urăște comunismul și toate celelalte isme politice existente, potăle comuniste nu au conținut cu scheunăturile, făcînd tapaj, nu de dragul ideii în sine, ci doar de la o auză papa Stalin, ca să le trimetă nisealva ruble în zadar, Panaït Istrati a somat pe calomniator să lămurească cu fapte, acuzele. Răspunsul a fost sau de tăcere nepunătoare — sau venica placă: „haiducul Siguranței” ș. a.

trati a lămurit de ce urăște comunismul și toate celelalte isme politice existente, potăle comuniste nu au conținut cu scheunăturile, făcînd tapaj, nu de dragul ideii în sine, ci doar de la o auză papa Stalin, ca să le trimetă nisealva ruble în zadar, Panaït Istrati a somat pe calomniator să lămurească cu fapte, acuzele. Răspunsul a fost sau de tăcere nepunătoare — sau venica placă: „haiducul Siguranței” ș. a.

Textul adevărat, publicat în Heures Perdues, este astfel: la p. 257 scrie: „Je vais vendre mon âme au roi. Il ne me demandera de lui lécher le dos”. Iar la p. 256: „...accepter de vendre ma conscience à quelques parti ou lécher le dos de roi, comme j'en fait d'autres et m'assure ainsi les quelques 20.000 lei, qui représentent mon budget actuel”.

CEIACE NU S'A INTĂMPLAT, Pentru că Panaït Istrati în loc să-și vîndă „conștiința” partidului, (așa cum și-a vîndut de reprobare, un protest, un seu-

pațune, scotită pînă ieri străină, în conștiința insului, acia de a desfundă și fertiliza jînturile sufletesti peste care preocupările bibliofile au adăgat straturile mult de cenușă, și pe care altotul unei calde respirații epice, pe deoparte sapă și le desgroape, pe de alta care să fecundeze vîrștile, inițială în componența duhurilor de elită. Și care nu este altceva decît inversunarea sufletului către sensibilizarea staturiiilor vieții.

Pe urmă, d. Mih. Dragomirescu, atât cât îl putem judeca prin prisma celor 3 volume apărute, își îndreaptă ochiul și își dozează emoția înspre însăși configurația și ritmul ruralist, pe care îl cunoaștem, în principal, deoarece contactul care se stabilește între personagiile povestirii și coloritul istoric, pornește de jos în sus, vreau să spun depe linia actelor lui Sănduca, fiul unui prea cînsînt învîntător de sat.

Într'urmare, ceiace într'un termen convenit, am numi aderența omului cu epoca, urmăriți dealungul vieții unui copil, mînat înzestrat de fire și învederată prin punctele în care întămplarea îl face tangenta la fabulația istorică, iată nervura centrală a povestirii, pe care se sprijină eilorescența epică a unor localizări, din care, până în prezent, cunoaștem în special, satul.

„Sănduca”, prezintă, în această privință, o importanță proprie. Spațiul nu-mi îngăduie decît să semnalnez, și eventual, să sugerez, aici, interesul ce poate trezi în lucrul unui cercetător, studiul comparat al satului muntean (pe

CRONICA LITERARA

Mihail Dragomirescu: Sănduca, roman

La întrebarea pe care l-am pus-o, într-o convorbire recentă, d-lui Mih. Dragomirescu, anume: întrucît corelează pe „copilul cu trei degete de aur” de viața autorului său, am primit un răspuns așteptat. Acela pe care îl poruncește înalta jîntă estetică din „La Science de la literature”, din „Teoria poeziei”, din „Critica științifică și Eminescu”: „nu vîndu-și legătură între mine și Sănduca, etc...”. D. prof. Dragomirescu a conștințit totuși, că epopeia d-sale se alimentează din „evenimentele trăite”, și, paralel cu o tematică, dedublată dela bază, (întîlnirea dintre „problema datoriilor” și acia a momentului „politic”), — tînde să înviețuiască, imaginea unor persoane și a unor timpuri „de mult moarte”.

Nu știu dacă trebuie să văd în aceste mărturisiri intruniie, marca unei eschive ori semnului incertitudinii pe care orice autor o încearcă atunci cînd este silit să

vorbească despre propriile eforturi întru creație. În cazul d-lui Mihail Dragomirescu însă, aserțiunile ce am căpătat își au o importanță deosebită, impusă de considerarea că vin din partea unui distant și intrinsigent estet pe care îl are gîndirea literară românească.

Mă gîndesc dacă procesul spiritual angajat să deabătă ciocnirea conștințentului cu retina impresionabilității noastre, nu atenuiază ori măcar nu stînjenește într-o măsură rigiditatea normelor artistice. Cari, purtate prin obiectivul orizontului de sinteză la care te îndreaptă cercetarea doctă a operei literare, deși rămân orientate valabile în ceiace privește elementul logic științific al părerii, cunosc însă o surpriză și o primenire în verificarea aplicațiilor lor afective.

Imi ziceam, iarăși, că recrudescența retrăirilor îndelungii învîntă, de multe ori, spiritul, la o partici-

CRONICA LITERARA

Mihail Dragomirescu: Sănduca, roman

pațune, scotită pînă ieri străină, în conștiința insului, acia de a desfundă și fertiliza jînturile sufletesti peste care preocupările bibliofile au adăgat straturile mult de cenușă, și pe care altotul unei calde respirații epice, pe deoparte sapă și le desgroape, pe de alta care să fecundeze vîrștile, inițială în componența duhurilor de elită. Și care nu este altceva decît inversunarea sufletului către sensibilizarea staturiiilor vieții.

Pe urmă, d. Mih. Dragomirescu, atât cât îl putem judeca prin prisma celor 3 volume apărute, își îndreaptă ochiul și își dozează emoția înspre însăși configurația și ritmul ruralist, pe care îl cunoaștem, în principal, deoarece contactul care se stabilește între personagiile povestirii și coloritul istoric, pornește de jos în sus, vreau să spun depe linia actelor lui Sănduca, fiul unui prea cînsînt învîntător de sat.

Într'urmare, ceiace într'un termen convenit, am numi aderența omului cu epoca, urmăriți dealungul vieții unui copil, mînat înzestrat de fire și învederată prin punctele în care întămplarea îl face tangenta la fabulația istorică, iată nervura centrală a povestirii, pe care se sprijină eilorescența epică a unor localizări, din care, până în prezent, cunoaștem în special, satul.

CRONICA LITERARA

Mihail Dragomirescu: Sănduca, roman

La întrebarea pe care l-am pus-o, într-o convorbire recentă, d-lui Mih. Dragomirescu, anume: întrucît corelează pe „copilul cu trei degete de aur” de viața autorului său, am primit un răspuns așteptat. Acela pe care îl poruncește înalta jîntă estetică din „La Science de la literature”, din „Teoria poeziei”, din „Critica științifică și Eminescu”: „nu vîndu-și legătură între mine și Sănduca, etc...”. D. prof. Dragomirescu a conștințit totuși, că epopeia d-sale se alimentează din „evenimentele trăite”, și, paralel cu o tematică, dedublată dela bază, (întîlnirea dintre „problema datoriilor” și acia a momentului „politic”), — tînde să înviețuiască, imaginea unor persoane și a unor timpuri „de mult moarte”.

Nu știu dacă trebuie să văd în aceste mărturisiri intruniie, marca unei eschive ori semnului incertitudinii pe care orice autor o încearcă atunci cînd este silit să

CRONICA LITERARA

Mihail Dragomirescu: Sănduca, roman

La întrebarea pe care l-am pus-o, într-o convorbire recentă, d-lui Mih. Dragomirescu, anume: întrucît corelează pe „copilul cu trei degete de aur” de viața autorului său, am primit un răspuns așteptat. Acela pe care îl poruncește înalta jîntă estetică din „La Science de la literature”, din „Teoria poeziei”, din „Critica științifică și Eminescu”: „nu vîndu-și legătură între mine și Sănduca, etc...”. D. prof. Dragomirescu a conștințit totuși, că epopeia d-sale se alimentează din „evenimentele trăite”, și, paralel cu o tematică, dedublată dela bază, (întîlnirea dintre „problema datoriilor” și acia a momentului „politic”), — tînde să înviețuiască, imaginea unor persoane și a unor timpuri „de mult moarte”.

Nu știu dacă trebuie să văd în aceste mărturisiri intruniie, marca unei eschive ori semnului incertitudinii pe care orice autor o încearcă atunci cînd este silit să

Imi ziceam, iarăși, că recrudescența retrăirilor îndelungii învîntă, de multe ori, spiritul, la o partici-

pațune, scotită pînă ieri străină, în conștiința insului, acia de a desfundă și fertiliza jînturile sufletesti peste care preocupările bibliofile au adăgat straturile mult de cenușă, și pe care altotul unei calde respirații epice, pe deoparte sapă și le desgroape, pe de alta care să fecundeze vîrștile, inițială în componența duhurilor de elită. Și care nu este altceva decît inversunarea sufletului către sensibilizarea staturiiilor vieții.

VIAȚA POLITICĂ

Cronica externă

Herăstrău, un simbol de credință!

MOZAIC POLITIC

Într-un ritm mai accelerat Italienii au cucerit după Adua și Axumul. Prin ocuparea acestui important punct strategic ei sunt stăpâni pe nordul Abisinie.

Trupele din sud însă sunt cele destinate a aduce o victorie hotărâtoare.

Ea nu trebuie însă să întărească prea mult, pentru a nu da loc la noi complicații și intervenții care ar răsturna așezarea actuală a realităților încă posibile între statele Europeane.

La Geneva Liga Națiunilor a votat moțiunea prin care declară Italia stat agresor.

Somează însă pe ambii combatanți să oprească ostilitățile și caută noi căi de împăcitură. Italia prin stergerea înfrângerii de acum 50 de ani de la Adua are altă platformă și altă autoritate de a vorbi.

În ceea ce privește aplicarea sancțiunilor ele sunt și vor fi inoperante, imanicuitatea voturilor la Geneva neputând fi obținute.

În Anglia ar trebui să se amintească că în războiul din 1914 n-a conștientizat aproape neze Germania. O mărturisesc chiar înaintea amiralului Conset. Ast-fel că astăzi cererile de b'utalizare din partea engleză, nu prea cadrează cu metodele lor.

Sigură, ne îndrăznind să încerce intimidări militare au cerut Franței să adere la o acțiune navală în caz de nevoie.

Franța a răspuns că în caz de atac sau agresiune împotriva Angliei ea va fi alături de ea, cu condiția ca Anglia să-i dea aceleși garanții oficiale pentru orice fel de agresiune, fie navală, aeriană, sau terestră ce s'ar comite împotriva ei.

E un răspuns cuminte, și care îndrăznește de o comandă ori ce posibilitate de aplicare de sancțiuni militare în contra Italiei.

De altfel târășnițele Genevei sunt cu siguranță voite să hărăzite să lase timpulul soluționarea problemei Italo-Abisiniene.

Vizita d-lui Gömbös la Berlin, înseamnă încheierea unor acorduri militare și tratate de alianță îndreptate cu siguranță împotriva acestui, a Micel Antante și în viitor contra Rusiei.

Problemele ce decurg din acest acord și din atitudinea Micel Antante față de politica Franco-Rusă sunt mult mai grave și mai avute ca războiul din Africa.

Ele pot redeschide toate poftetele și toate campaniile revizite oniste, de abea închise.

Toată atenția cercurilor diplomatice a membrilor Micel Antante și Antanta Balcanică vor avea zile grele de muncă și de răspundere.

Di. Benes a și fost interelat pe chestia pactului cu Rusia, iar la noi dl. Gh. Brătianu a depus pe birourile camerei o cereere de interpelare în același sens.

Nediscutând oportunitatea latităților și a muncelor încheiate cu U. R. S. S.-ul nu trebuie totuși, nici o clipă, să uităm 1878 și 1918.

Prin însăși situația lor geografică, aceste țări componente de a micel Intelegerii sunt vulnerabile și numai o politică oportunistă și bine îndecată va mentine eficacitatea, ba chiar integritatea lor.

În Grecia lucrurile merg greu.

Ei par însă a fi găsiți o formulă de a usura nebliscitul în favoarea restaurației.

Se vorbește de o regentă a generalului Condilis. Regușt înfocat. În nici un caz regele George care se va întoarce în Grecia păcel ce prin nebliscit va fi asigurată de o mare mare majoritate.

Anglia are astăzi un mare interes ca acest vot popular să fie în favoarea restaurației, pentru a avea un aliat, sau cel puțin un prieten, în acest colt al Europei. Politică este și să abă ori unde putine de bază navală, sau de centre de aprovizionare în Mediterana.

De curând un loc la marginea Buzăului este masa de întrunire a populației trezite din somnolență, cari aduși de autobuzul 15 vin să asculte cuvântul unui far-seu, ci al unei copile nevinovate. Mașina oprește, taxatorul anunță: Herăstrău, sucursala Maglavitului!

Și lumea plină de praf dar usurată de o taină, vine sau se strecoară printre cei ce abia își duc sub greutatea pașilor în convoiu pe malul lacului fumuriu, păcatele ascunse, sau neînțelese dorinți.

Un speculant cu un vizuar telescopic relatând scene dela Maglavit te trage de mână, cântăva copii își strecoară cu sila în mână luminile rupte.

Cerșetorii te asfixiază în fața restaurantului: „La pește viu”, „Lumina ce formase din depărtare o ferie ciudată în undele apei culegând imaginile crucilor, se transformă în mii de flăcări ce se ridică în jurul „crucii unde s'a arătat Maica Domnului” din lumânării subțiri și candelă cu unidelemn prost.

MARIA SE VINDECA

Luna, Mercuria și Vineră duc pe fiecare, făcând astfel legătura

la biserica din sat, urmează poezia ce s'a arătat în cuprinsul acestei gazete. Urmează comentarii și discuții, de fiecare își lasă pe o tablă leul pentru un spital ce se va clădi. Maria Voicu, zisă Rusu atinge pe fiecare, făcând astfel legătura între cei păcătoși cu diavolul prin fecioritate neconstată. Urmează comentarii și discuții. Sectante libidinoase se iau la harță cu preutul nu pentru că preotul n'are casă de bani, dar pentru că doadață fata pleacă escortată ca răpăit fiind în timp ce glasuri din piepturi schiloade strigă:

Maria atinge-mă!

Afluența este coadășitoare, de bandada mare, răufăcătorii caută s'o linzeze și nici o vână de bou n'ici a sergentului din postul apropiat nu se vântură printre mulțimea împănăzită cu pungeși ce vin zicându-și „acuma e momentul”

Profit de acest fapt și mă duc acasă. Urmăresc lista celor mântuiți: 40 de bolnavi orbi, surdo-muși, așezii, cercetări verbale, tâmpii, ologi, accidente de laboratorii, etc.

Fata radioasă tmi arată ochiul drept aproape curățit. A fost complet oarbă, dar acum ochul e, dar nu mult învaluit în albeașă.

Am întrebat-o același lucru de repetate ori, de mine și de alții, răspundea liber, înd'părțând orice bănuială de pregătire.

— Mario, tu ești figanca?

Domnule, asta o spun fiindcă sunt neagră. Poftim acetele.

— Auzi tu? zice lumea c'ai trăit c'un lucrător. Fata măniată și indignată pune ochii în pământ. O femeie, fostă ei stăpână, căci o hrănea pentru a-i duce fetița la școală, răspunde: „Preotul a dus-o la doctor!”

Și Maria se roagă vesnic ori de câte ori cineva îi aduce un sca-

tist, o hârtie c'un nume. Fata era tristă și seninătatea dela început azi îi lipsește. „Doi oameni odată m'au prins pe drum, tutăzu mi-au dat bomboane și atunci unul m'a prins de braț înecându-mi o doctorie. Cu gândul de a blestema nebrebnicia acelor de a răpuna un copil ce nu purta nici o vină, îi cercetez brațul. Așa urma a două răni dinete și sângerate al căror ser nu se prîneșe. Criminalii au vrut s'o ucidă, rupe firul tăcerii un sergent balaocheș ce pozește cum s'a pîn-decat chiar el. Și slovele fanaticilor n'au răsunat, sectantele și netrenicii zădărnice făuresc planuri criminale: nimeni nu s'a întampnat pe locul sfânt.

— Mai spune ceva Mario!

Deși are 3 clase primare și a trăit departe de lume, la etatea de 12 ani neconstată, știe prea multe. Surzând începe: „O cocoașă bime, tmi spune că și-a ardat fata într'o seară. Noaptea n'vis am întrebat pe Maica Domnului și dăna mi-a întors spatele dispărând.

Dar am văzut o fată brună într'un parc, pe-o bancă... c'un domn!

— Atăși continuă...

„Dumneata nu înțelegi Maicei Domnului îi e scârbă de prostii. Am poezit a doua zi, mamei sale și m'a făcut proastă!”

Desminte minciunile că pe neștiu Petreache Lupu în București, că cu el... etc.

Maria Rusu este o fată cuminte, înțeleaptă cu toate facultățile întregi ce pe marginea unui lac e c'ăruși vulgaritate e însuși o dumnezeire, e în luptă cu lumea, rea, cu emisarii criminali, cu sectanții uzurpatori ai credinței noastre.

Maria Rusu ca și Petreache Lupu reprezintă un act greu de speculat pentru conștiință.

Ei nu încearcă drumul căci deschid mințile tuturor chiar neche-mași știindu-se că la baza tuturor vieții stă morală, ori cum lor nu li se poate impune nimic, când unii vor șterge sau învalui într'o viață blestemată, alții îi vor so-cotii ca adeorați seroi ai religiei că și a științei.

CONCLUZIE DELA MAGLAVIT LA HERASTRAU

Fijucele tuturor șantagiștilor romanizați, încearcă să ne batjocorească credința!

Se știe că cei mai proști înainte de a încheie ochii cer spovedanii alții foști aprigi aței se pocăiesc cedând averile bisericii.

Dacă privim în istorie împărății au luptat cu crucea în mână și au învins.

Inteligente scriptoare spre ex-părintele medicinei și a întregului complex vital: Pasteur a murit tinând crucifixul cu o mână, în alta păstrând celalt simbol — familia — mâna soții sale.

Profeții ce'n numele religii orga-

nizează pelerinaje, fac afaceri, be neficiindă o cursă pe fiecare săptămână \$1.840 — dela 1400 pasageri schilozi, fii ei lui Hristos.

Dar mărșevnia dovedită foarte dibace ori unde: în politică, în bănci, în eschrocherii în cuvântări și chiar în biserică, aici e lipsită de ingeniozitate. Dovada o face negustoreasca gândire rostită mor-eu: „Frații creștini sunt rugați a-și nota bine, sunt primul organiza-tor al pelerinajului la Maglavit”.

Pr. V. Ouatul care semnează l-aș întreba cum întrebunțază banii? căți bolnavi săraci, bolnavi de-o patimă, i-a dus pe gratis la Maglavit?

Sau pe preotul P. Bărsănu sem natural unei scrisori deschise către patriarhul unei epoci triste, băgând câmpii neștiind ce vrea pe coloanele unei gazete condusă de cel mai perpetuu trădător: Socor, nu e rușine?

Urmându-le doctorii: acești bristurieni cinici, inconștienți și mai demeni decât sifiliticul creștin P. Lupu — P. Lupu — care nu chemă pe nimeni în afară de credința lor, credința vremii.

Diagnosticul e verosimil, însă atât timp cât acestui om nu i se impună nimic strigator la legile oricărui ar fi, decât vina de a se nimici pentru dreptate, trădează decadența gașcei politicianiste medicale, în luptă cu clientela pierdută, trezită din inconștiență.

Fonduri cheltuite zadarnic de a face analizi peste analizi. Și constatări vizibile, reprezentă o nebunie alături de închiderea materității și problemelor de azi. Rușine Vouă!... cei ce tăceți și vă pierdeți în gașcă alături de eschrocheria timbrului anti-tuberculos, etc.

Dacă incapacitatea unora dovedită, vădește o fantastică, atunci ecoul lor, nu este de a constata un om inofensiv puneți-vă în cămașa de forță a conștiinței voastre iluminate ce nu-și cunoaș-te datoria.

P. Lupu și Maria Rusu soliciță mesei populare credință și dreptate până la abnegație de orice bun, cu jertfa de sine.

Și politicianii au înnebunit, unii tristi că li se fură clientela politică ce'n orele de reculegere părăsesc crăme și săli de sedințe politice plecându-și undeva... genunchii sub o cruce?

Alți șantagiști încearcă chiar să aducă între 10-20 Noembrie pe cioban în Capitală, mutând astfel pelerinajul în timpul manifestației dela 14 Noembrie.

Ce murdărie și atunci presa de ce-și moaie pana în otrava sperțului și, începe: „Sunt nebuni — trebuie suprimate!”

Aș vrea să găsesc un om din cei mari peste cei mici să facă o minune: Să vindece fara de blesteme-lu vremii.

Biblia zice: „Cred și nu cerceta” tot ea spune farișeurilor puțin prudenți: „Dumnezeu atege mijlocilor ai sprijinului divin oameni curajii la inimă și-i trimite să-și ajute aproapele!”

De nu le poate zice: Doamne țară-le păcatele (potlogarilor) că nu știu ce fac!...

COTINEL FARCAȘANU

Născut, cum s'a spus deunazi în 1918 în împrejurări care le cu multă dreptate, pe o țevă educătoare de moarte, jongleu-rul Gheorghe Tătărescu, secundat de Moscoviții latinizat prin farmec peste noapte în luna ze-lului războiului din 1918, condu-ce încă, prin balonete, carul Statului sub drapelul Liberalis-mului cretat de seriile de Brătio ni decedați.

Este foarte ușor să fi giran-tul responsabil al unei întreprin-deri care lucrează în mod me-canic. Nu este însă cazul Româ-niei.

S'a întrebat oare d-l Tătăres-cu în puținele lui momente mai libere, de ex, la vre-o vânătoa-re (de când a devenit vânător așa de pasionat) dacă responsa-bil cum este, poate fi mulțumit cu frământările continue sub ca-re trăim?

Recunoaștem că alegerea ma-rei majorității ale colaboratori-lor D-sale a fost din cele mai nefericite.

Constatăm, — numai oportu-nismul explică aceasta — că me-moria d-lui Prim Ministru a de-venit de o insuficiență moral-ment inexplicabilă.

Trecând la partea practică, cum se explică că vijeliosul o-rator dela Tribuna Camerei Gheorghe Tătărescu nu a luat nici o măsură dacă nu reală, dar cel puțin teatrală, contra traficanților din regiunea Grosz — Căgero sau Banca Națională?

Fotoliul Preșidențial a adormit probabil toate simțurile, lăsând dezastrul acestei guvernări ne-faste care tot se mai prelungește prin cele mai etnate expediate, clăditte slugarnic; pe spe-cularea resentimentelor perso-nale cunoscut.

Foarte interesante, diversese desăfurări de forțe pentru a arăta puținul existent față de majoritatea lipsel existent reven-ii lor la Potemkin, dar pentru noi Români cu vechimi bine sta-bilite, nu erau necesare explica-țiunile d-lui Inculțel la serbarea centenarului pompiierilor din Capitală, deoarece, dacă înainte de 1914 noi regășim un auzit de Iuliu Maniu, Valda Voevod, Aurel Vlad, Părintele Lucaș, și am cunoscut acți de frații Goga, nu am auzit niciodată de naționa-liștul basarabean Ion Inculțel de care s'a auzit prima dată abia

Dați prin absurd Ducele ar trece călare prin Sărindar, cred că cel mai bun executanți al salutului roman ar fi fără îndoială acești oportuniști, același care au mai fost cei mai ultra germano-și sub timpul ocupației germane în București și tot același Sărindariști ar deveni ori când la nevoie cel mai devo-tați ai bolșevismului, hipotetic adoptat în regiunile noastre.

Iar nu numai Guvernul actual, ci toate guvernele au tratat din obișnuință levantină, Sărindarul cu zăhărețul, SERGIU LECCA

Un nou sugaci: Mitiță Constantinescu

O eroare a făcut în numărul trecut ca articolul meu „Licheana: Director de gazetă” să fie văduvit de concluzii. De anumite, substanțiale și complet edificatoare concluzii.

Dintr'un real sentiment al obligațiilor civice față de marea opinie publică, le punem acum, în zodia castanelor coapte și-a mustului dulce, raportate de altfel și la țitlul de mai sus, formând senzul aceluși obiect și obiectul aceluși desășinuirii publice. Desi, în prealabil, caracterul e pur particular.

Odată ce acest caracter capătă lejeră funcție publică, automat aparține marelui capitol al para-raziilor confortabil și analfa-beș, deschis pe spinarea inven-tată a colectivității. O colectivitate cu sens de strictă indivi-dualitate civică. Afirmația no-astră nu capătă n'el o nuanță în ment politic însă fără substanță peiorativă. Fîndcă oricare ele-ment politic însă fără substanța de politician, e legat de subiectivismul mediului servit drept trambulină sau deșușu pentru propriile lui aride arivismă, mai ales față de ferocii păduchi uni-celulari ai presei. Noul sugaci al Băncii noastre naționale, pas-trădătorul noastra locală și tradiția spațiului pe care-l ocupă, prin manevrări de situații și senti-mente pe care numai noi le cunoaștem în reala lor nuditate, se complăce destul de „tradițio-nal” în baia acizulată de lichele, ciubucari și mezallanțe de canal-lic și bugetivori.

Licheana, ajuns prest'gios „di-rector de gazetă” pe cartea de vizită prin mijloacele atât de cunoscute în presa zilnică pe structura mentală a reptilismu-lui scabros și rapace cloeit în ră-runehă negustorului de publici-tate, își conturează iar alinața rahlică și cicioasă, în satul fără

căjnil care se cheamă Presa cu respectivele ei departamente: Minister, Primărie, Bănci și orice Instituție Publică, unde banul e la discreție, niciodată con-trolabil și cu destinații secrete și secretabile.

Mentalitatea de știucă umplută a lichelei și-a pus în funcție plămânil, de astădată la Banca noastră națională, atacând as-cuns și lângă celebrul portofoliu putred, Licheana a eșit din geometria ei plană cu toate ten-taculele de supt și irigație. A în-vestit cu scop filantropic pentru acoperirea propriului său buzunar, un capitol străin, supt dela ministere și primării sub deru-mirea de clubic. De unde vine și tot mai populara meșerie de ciubucar, cu preferință de circula-ție în presă. A momit câțiva a-dolescenți cu puțol inconștienți sau născut. Și apare. Apare spre binele burții lichelei, o putoare macabră cu geam. Apare din buzunarul primăriei de sub con-ducerea efectivă a întunerelului opac și dens Al. Donescu, zeul ciubucărilor. Apare din mla și scârba unul Tităeanu, Caranfil, Mitița Constantinescu, Savel Rădulescu, etc., animale sensi-bile.

Dacă Ministerul Public va pofti la bară licheana-limbă, dorind cândva câte ceva, personal și stau la dispoziție prompt, conștiincios și în mod absolut gra-tuit.

Și ca să știe, atât noul sugaci dela Banca Națională, cât și Re-ctul, o putem spune: oltăneul ce și cănele, prin temperament, e xenofob.

Ca atare majestatea sa tecni-cianul, financiarul și economis-tul de bodegă Mitița Constantinescu, prin influența mediului suferă eclipse morale și nu-și

poate ascunde sentimentul de sugaci limpid și feroc. Dacă nu e, fatal, prin legea evoluție în rvoluție, va deveni. Locul e în-fectat și contagios. Și „noua vă-ouță” a Băncii Naționale nu e înmună. Nu va putea alunga nici odată asemenea sentimente și năravuri. Procedentele sunt prea elocvente și proaspete, au un câmp magnetic puternic și uzul a intrat în sângele clubucărilor calificați. Acel „times is money” e o eroare de reptilă, o aberație de atmosferă închisă, o ilumina-tă grosolană de lezuitism pur britanic. Timp nu există. Există numai fenomenul sciziparării al spațiului pe care-l ocupă. Deose-menea „partir, mourir un peu” e c'ăruși vulgaritate e însuși o dum-nezeire, e în luptă cu lumea, rea, cu emisarii criminali, cu sectanții uzurpatori ai credinței noastre.

Maria Rusu ca și Petreache Lupu reprezintă un act greu de speculat pentru conștiință.

Ei nu încearcă drumul căci deschid mințile tuturor chiar neche-mași știindu-se că la baza tuturor vieții stă morală, ori cum lor nu li se poate impune nimic, când unii vor șterge sau învalui într'o viață blestemată, alții îi vor so-cotii ca adeorați seroi ai religiei că și a științei.

CONCLUZIE DELA MAGLAVIT LA HERASTRAU

Fijucele tuturor șantagiștilor romanizați, încearcă să ne batjocorească credința!

Se știe că cei mai proști înainte de a încheie ochii cer spovedanii alții foști aprigi aței se pocăiesc cedând averile bisericii.

Dacă privim în istorie împărății au luptat cu crucea în mână și au învins.

Inteligente scriptoare spre ex-părintele medicinei și a întregului complex vital: Pasteur a murit tinând crucifixul cu o mână, în alta păstrând celalt simbol — familia — mâna soții sale.

Profeții ce'n numele religii orga-